

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie gminy Sobótka
w 2021 roku

SOBÓTKA

Sobótka, kwiecień 2022 r.

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sobótka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), zwaną dalej ustawą, jednym z zadań gminy jest dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na jej terenie. Szczegółowy zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ustawy.

Analizę dla gminy Sobótka sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), podmioty zbierające odpady komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Zagadnienia ogólne

Gmina Sobótka w roku 2021 realizowała zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w okresie od 1 stycznia do 31 lipca na podstawie umowy nr 162/17 z dnia 31.07.2017 r., a w okresie od 2 sierpnia do 31 grudnia na podstawie umowy nr 230/21 z dnia 02.08.2021 r. Szczegółowe warunki realizacji zadania dotyczące odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Sobótka został uszczegółowiony w załączniku nr 1 do obu umów. Obie umowy zostały zawarte na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 19 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych, tzw. zamówienie in house, z ZUK HADLUX Sp. z o.o. Aktualna umowa obowiązuje do dnia 31.12.2025 r. Wyniku podpisanych umów Gmina Sobótka, za świadczoną usługę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych, zapłaciła Wykonawcy łączną kwotę w wysokości 4.686.505,82 zł, co stanowi wzrost kosztów o 24 % w stosunku do roku poprzedniego (3.763.306,10 zł).

Przedmiot w/w umów obejmował w szczególności:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, z pojemników będących własnością mieszkańców,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów poprzez odbiór selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz dostarczenie worków do selektywnej zbiórki w domach jednorodzinnych, poprzez dostarczenie kompletu worków (żółte, niebieskie, białe, zielone i brązowe) o pojemności od 60 do 120 l,

- odbieranie odpadów wielkogabarytowych, mebli, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wielkogabarytowych opakowań ulegających biodegradacji z nieruchomości zamieszkałych wraz z ich zagospodarowaniem.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XIII/133/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. wszystkich właścicieli nieruchomości obowiązywało zbieranie i gromadzenie odpadów w sposób selektywny. Na terenie gminy funkcjonowały dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. System workowy przeznaczony jest głównie dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych. Każdy z właścicieli domów gromadzi selektywnie zebrane odpady w workach wykonanych z LDPE lub HDPE dostarczonych przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. Oznaczenie worków zgodne jest z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2028). Pojemność worków uzależniona jest od rodzaju zbieranych odpadów, i tak na bioodpady, szkło bezbarwne i kolorowe przeznaczone są worki o poj. 90 l, a na papier i tworzywa o poj. 120 l. Odpady odbierane były z przed nieruchomości w dni określone w harmonogramie, jednak nie rzadziej niż:

- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe (żółty) - raz na dwa tygodnie,
- papier (niebieski), szkło bezbarwne (biały) i kolorowe (zielony) - raz w miesiącu,
- bioodpady (brązowy) - w okresie od listopada do marca raz w miesiącu a w pozostałych miesiącach raz na dwa tygodnie.

Mieszkańcy po wystawieniu worka z odpadami w zamian otrzymują nowy worek o odpowiednim przeznaczeniu. Harmonogram odbioru odpadów udostępniany jest na stronach internetowych Gminy i Wykonawcy oraz w Aplikacji Blisko.

System pojemnikowy służy mieszkańcom budynków wielolokalowych. Polega na zbieraniu odpadów w 5 różnych pojemnikach, wyposażenie budynków w pojemniki do zbierania odpadów leży w gestii zarządcy nieruchomości. Oznaczenie pojemników powinno być zgodne z Rozporządzeniem. Odbiór odpadów z pojemników przez Wykonawcę odbywa się wg harmonogramu, minimum raz w tygodniu.

W 4 aptekach zlokalizowanych na terenie miasta zbierane były przeterminowane leki: Apteka „Słowiańska” przy ul. Świdnickiej 17a, Apteka „Rumiankowa” przy ul. R. Zmorskiego 1, Apteka ExpressPharm przy ul. Warszawskiej 9a oraz Apteka „Przyjazna” przy ul. Mickiewicza 1a.

W roku 2021 na terenie gminy dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu RTV/AGD, tzw. „wystawki”. W ramach prowadzonej akcji mieszkańcy gminy mogli wystawić przed swoje posesje odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV/AGD, które bezpłatnie odbierane były przez ZUK „HADLUX”.

Ponadto zgodnie z Uchwałą nr XIII/134/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Mieszkańcy za okazaniem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości mogli własnym transportem dostarczyć każdą ilość następujących odpadów:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony w ilości 4 szt./pół roku
- chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
- odpady zielone,
- odpady ulegające biodegradacji inne niż zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach,
- papier i tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe
- odpady budowlane i rozbiórkowe jednorazowo nie więcej niż 500 kg/pół roku.

4. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Większość odebranych odpadów zmieszane o kodzie 20 03 01 trafiło do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w Zawiszowie (Zawiszów 5, 58-100 Świdnica) – 3115,02 Mg, a pozostałe do instalacji w Bielawie (ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa) – 460,12 Mg oraz Zabrze (ul. Cmentarna 19F, 41-800 Zabrze) – 5,86 Mg i zostały poddane procesom R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11) i D13 (sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D 1 – D 12).

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w większości tj. 839,90 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów ECO Bielawa, pozostała ilość tj. 125,31 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów PUO Zawiszów. Wszystkie odpady

o kodzie 20 02 01 całości została poddana procesowi kompostowania (R3). Ilość selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji w roku 2021 była zbliżona do ilości z poprzedniego roku .

Po sortowaniu odpadów komunalnych zmieszanych o frakcji 20 03 01, pozostała znaczna ilość odpadów o kodzie 19 12 12, tzw. frakcja nadsitowa > 80 mm która została przekazana do składowania na składowisko Zawiszów w Świdnicy w ilości 1450,04 Mg. Jako pozostałość po sortowaniu odpadów komunalnych zmieszanych zeskładowano także odpady o kodzie 19 05 99, frakcji 0-80 mm w ilości 659 Mg oraz odpady o kodzie 19 05 03 w ilości 0,32 Mg.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

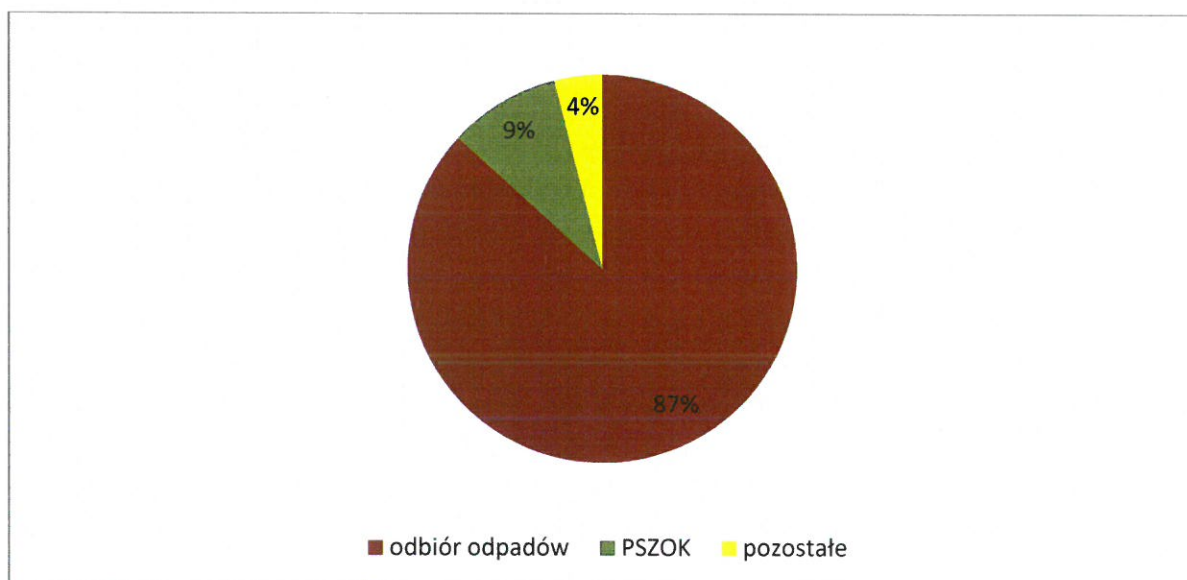
W 2021 nie realizowano żadnego zadania inwestycyjnego związanego z gospodarką odpadami.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszt zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy w 2021 roku wyniósł 4 686 505,82 zł.

Ponadto w roku ubiegłym Gmina Sobótka poniosła koszty związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Koszty te wyniosły 498 691,51 zł, co stanowiło wzrost o 10 % do roku poprzedniego (453 224,71 zł).

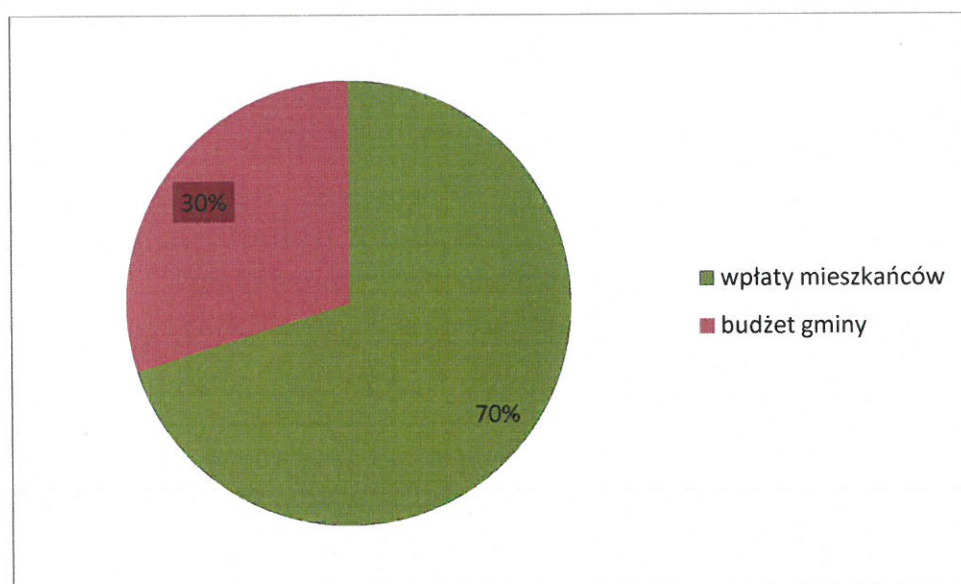
Pozostałe koszty, obejmujące obsługę administracyjną systemu, usuwanie nielegalnych wysypisk z terenu gminy czy zakup materiałów związanych z gospodarką odpadami w 2021 roku wyniosły 214 491,31 zł.

Rys.1. Podział kosztów w roku 2021 związanych z systemem gospodarki odpadami.

Łącznie koszty poniesione w 20201 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 5 399 688,64 zł, jest to kwota o 19 % wyższa niż w roku 2020, co w szczególności wiąże się ze zwiększeniem ilości powstających odpadów, wzrostem kosztów zagospodarowania odpadów na RIPOK oraz wzrostem cen paliw, energii i wynagrodzeń.

W 2021 r. wpływy z tytułu gospodarki odpadami wyniosły 3 785 338,97 zł. Wpływy te pokryły zaledwie 70% wydatków z tego tytułu w roku ubiegłym. Pozostałe koszty (1 614 349,67 zł) zostały pokryte z budżetu Gminy.

Rys. 2 Koszty systemu gospodarki odpadami z podziałem na źródła finansowania

7. Liczba mieszkańców Gminy Sobótka.

Zgodnie z danymi Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych (dalej: BELiDO) w UMiG w Sobótce z grudnia 2021 roku na terenie Gminy Sobótka zameldowane były 12 402 osoby, z czego 6657 osób na terenie miasta i 5 745 osób na terenach wiejskich gminy. Z danych będących w posiadaniu Referatu Podatków i Opłat, sporządzonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynika, iż w roku 2021 gminny system objął 11 124 mieszkańców, z czego 5 965 osób z terenu miasta (wśród nich 189 osoby zadeklarowały posiadanie kompostownika) oraz 5 159 osoby z terenów wiejskich gminy (z czego 660 osób zadeklarowało kompostowanie bioodpadów). Ponadto na terenie gminy zbiórka odpadów komunalnych objęto 339 nieruchomości letniskowych. Różnica pomiędzy danymi BELiDO i z referatu podatków wynika z faktu, iż dane ewidencyjne są danymi meldunkowymi, zaś w deklaracjach uwzględnione są jedynie osoby zamieszkujące, w związku z czym nie zostały w nich ujęte osoby, które przebywają za granicą bądź zamieszkują w innej miejscowości ze względu na miejsce nauki lub pracy.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

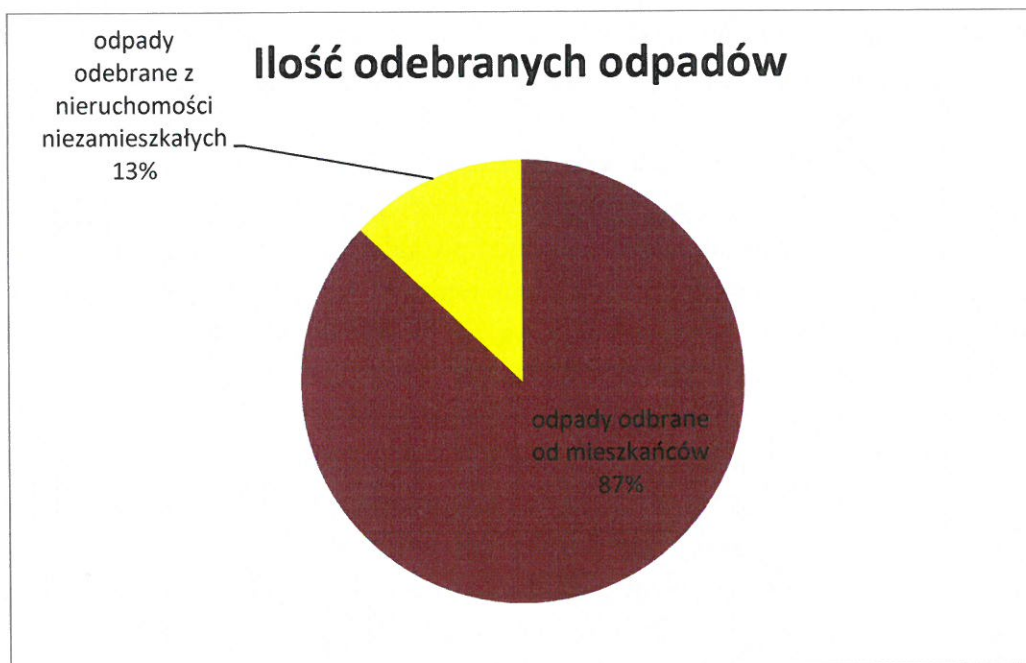
Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, w związku z tym właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, muszą posiadać podpisaną umowę na odbiór tych odpadów z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Ze sprawozdań przekazywanych do tut. urzędu wynika, że odpady komunalne zbierane są w szczególności z placówek handlowych, hoteli i pensjonatów, zakładów usługowych oraz placówek publicznych. Do każdego ze sprawozdań dołączany jest wykaz właścicieli, którzy takie umowy zawarli. Wykazy te są na bieżąco weryfikowane. Właściciele nieruchomości, którzy umowy nie zawarli wzywani są do okazania się taką umową, a w przypadku jej braku do podpisania z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru. W 2021 r. na terenie gminy 256 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zawarło takie umowy.

9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Na terenie gminy Sobótka wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na koniec 2021 roku było wpisanych 11 przedsiębiorstw. Firmami z rejestru, które faktycznie odbierały odpady na terenie gminy były: Zakład Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o., EKO ŚLĘŻA Sp. z o. o. , Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk oraz Eko-Logis Jacek Adamczyk.

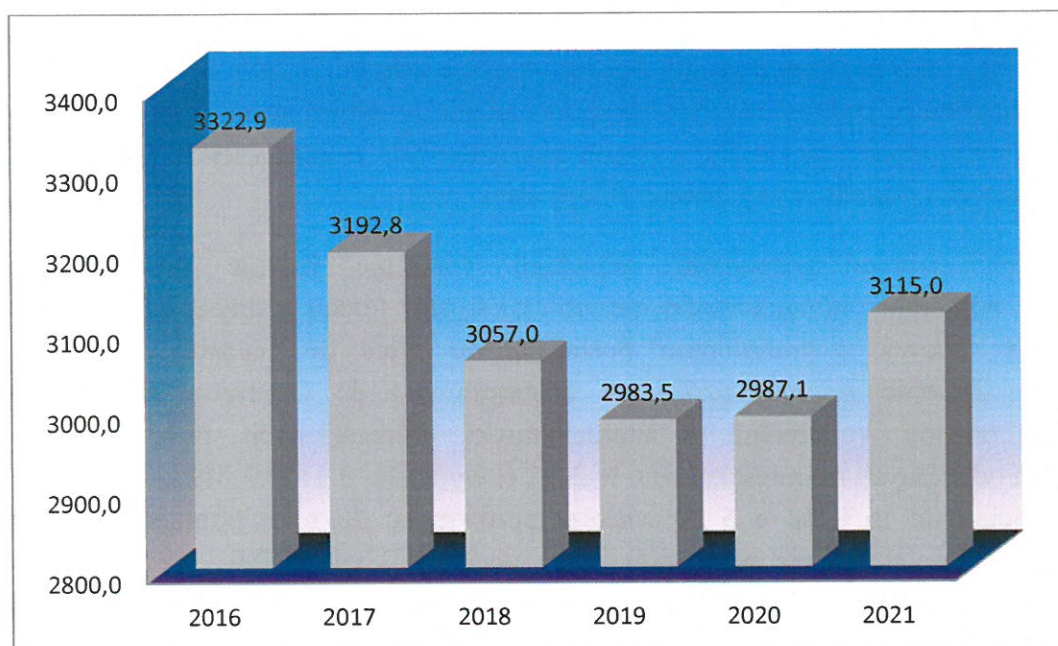
W 2021 roku na terenie gminy Sobótka łącznie zebrano 3 580, 82 Mg odpadów zmieszanych (dane na podstawie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami), były to zarówno odpady zmieszane z terenu nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych (zakłady pracy, hotele, sklepy etc.).

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy mają podpisane indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie ze sprawozdaniami dostarczonymi do Gminy przez podmiot odbierający odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców w 2021 r. wyniosła 3 115,02 Mg z terenu 5244 nieruchomości, była to ilość o 5 % większa porównując do roku poprzedniego. Od pozostałych właścicieli nieruchomości, tj. od 256 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, odebrano 465,80 Mg, co stanowiło ilość o prawie 17% mniejszą niż rok wcześniej, związane jest to z wprowadzeniem obowiązkowej segregacji odpadów także dla tych właścicieli nieruchomości.

Rys. 3 Podział odpadów zmieszanych ze względu na rodzaj nieruchomości, z której są odbierane

Analizując lata 2016-2021, Można zauważyć iż ilość odebranych odpadów zmieszanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych (Rys. 2), po dwuletnim spadku znowu zaczęła rosnąć. Jednak od 4 lat niezmiennie ilości odbieranych zmieszanych odpadów, o kodzie 20 03 01, oscyluje w okolicach 3 tysięcy ton rocznie.

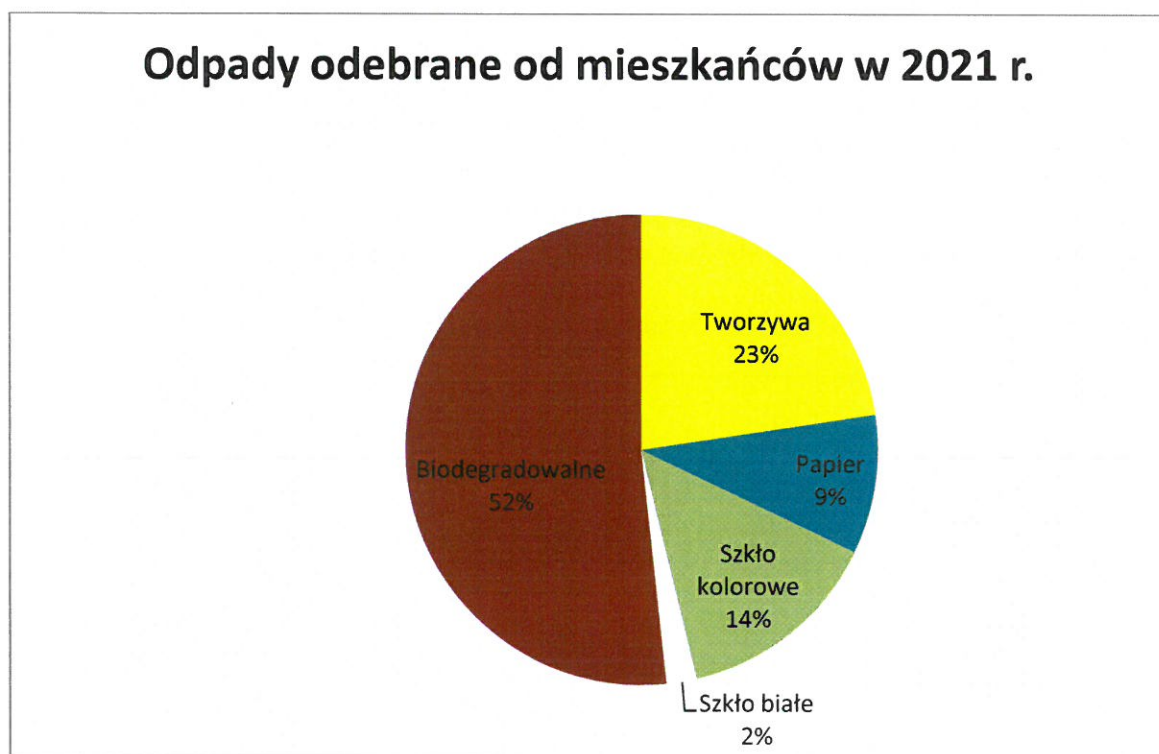
Rys. 4. Ilość odpadów zmieszanych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2016-2021 [Mg]

W roku 2021 z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano ponadto następujące ilości odpadów selektywnie zebranych:

Rodzaj odpadów	Tworzywa	Papier	Szkło kolorowe	Szkło białe	Biodegradowalne
Ilość [Mg]	416,33	175,74	260,48	37,96	952,11

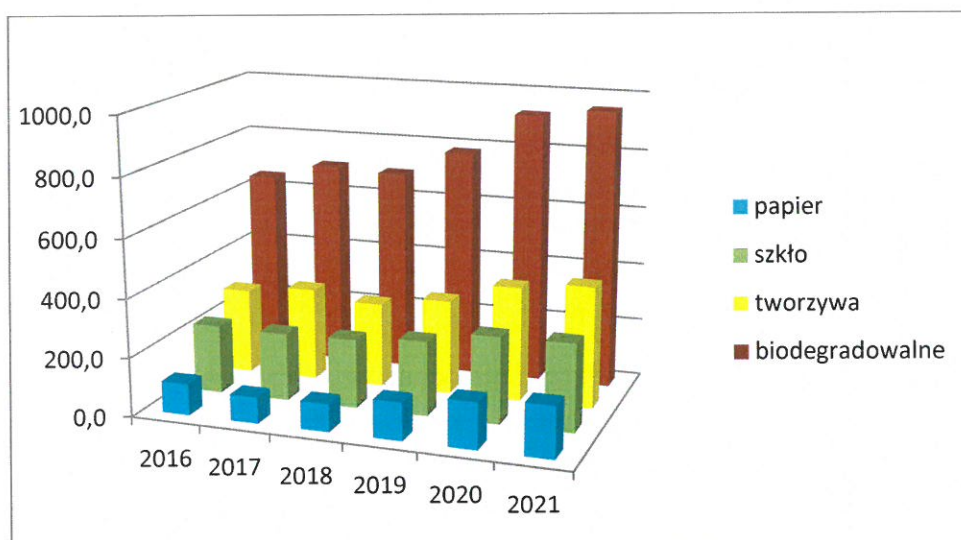
Tabela 1. Ilość selektywnie odebranych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2021

Dodatkowo w ramach akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektrycznego, która odbywa się dwa razy do roku, zebrano 188,98 Mg odpadów wielkogabarytowych.

Rys. 5 Procentowy udział frakcji selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych.

Łączna ilość selektywnie zabranych odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych wyniosła 1 842,62 Mg. W porównaniu do roku 2020 jest to wzrost o 4% ilości odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie Gminy Sobótka. Ilość odpadów z tworzyw, papieru oraz szkło kolorowego wzrosła o ok. 10%, natomiast ilość odpadów ze szkła białego, zmniejszyła się o ponad 30%.

Rys. 4. Ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu nieruchomości zamieszkałych (w podziale na 4 frakcje) w latach 2016-2021 [Mg]

Mieszkańcy Gminy mogą również bezpłatnie przekazać selektywnie zebrane odpady do gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W ciągu roku 2021 na terenie PSZOK zebrano następujące ilości odpadów:

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	150101	12,43
Zmieszane odpady opakowaniowe	150106	5,98
Opakowania ze szkła	150107	4,22
Zużyte opony	160103	10,10
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	170101	203,06
Tekstylia	200111	4,21
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione	200136 i 200135	9,85
Odpady ulegające biodegradacji	200201	138,31
Leki	200132	0,02
Farby, tusze, farby drukarkie, kleje, lepiszcze i żywice	200128	1,07
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych elementów ceramicznych	170107	18,18
Metale	200140	1,65

Odpady wielkogabarytowe	200307	85,44
-------------------------	--------	-------

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w roku 2021.

10. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Całość odpadów zmieszanych odebranych na terenie gminy Sobótka (3581 Mg), została przekazana do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie, Bielawie i Zabrze, gdzie poddano je procesom R12 i D13. Z odpadów zmieszanych po sortowaniu pozostało 2109,21 Mg odpadów, które przekazano do składowania. Bioodpady odebranych z terenu gminy o kodzie 20 02 01 w całej ilości, tj. 965,21 Mg, zostały oddane do instalacji do Zawiszowa i Bielawy, gdzie poddano je procesowi kompostowania.

11. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 wyliczone wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1530) wyniosły:

- 19,62 % - poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- 100 % - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

12. Masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Żadne odpady z terenu Gminy Sobótka w 2021 r. nie zostały przekazane do termicznego przekształcania.

Sporządziła: Paulina Dominiak-Kołcuń, podinspektor ds. gospodarki komunalnej w UMiG Sobótka

z up. BURMISTRZA
mgr inż. Ewa Fiedler - Łeńska
Zastępca Burmistrza

